

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Johannis Segeri Weidenfeld De Secretis Adeptorum Sive Usu Spiritus Vini Lulliani Libri IV

Weidenfeld, Johann S.

Londini, 1684

V. Menstrua Vegetabilia simplicia ex spir. Vini phil. & salibus fixis

[urn:nbn:de:bsz:31-96282](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-96282)

V. G E N U S.

*Menstrua Vegetabilia simplicia ex Spiritu
Vini Phil. & salibus fixis Vegetabilium
& Mineralium non tingentium.*

17. Coelum Vegetabile Lullii ex Sale Tartari ,

In Experimento 34.

R. **A**quam Vitæ optimam ac rectificatam, ita ut comburat pannum lineum, prout vidisti, ac ipse mecum operatus fuisti, ac proinde non opus est ejus Aquæ Amplius tibi Magisterium tradere. R. Igitur Aquæ Vitæ libras quatuor, ac pone in Urinali vitreo (*Cucurbita*) quod sit maximè solidum: Mox accipe libram unam Salis Vegetabilis sublimati secundi Experimenti (*Sal Tartari volatile*) contere ipsum quàm optimè, ac pone in ipsa Aqua Vitæ, claude fortiter suo antenotorio (*Alembico cæco*) vas ipsum cum cera Gummata, ut nullo pacto respirare valeat. Pone postmodum in putrefactione per duos dies naturales; postea amoto antenotorio superpone Alembicum cum suo recipiente, juncturis quàm optimè clausis, super cineres calidos destillabis. Illud adverte, quod receptorium debeat esse prægrande ac solidum, ne potentia istius Aquæ Vitæ valeat frangi, atque hoc pacto tuam destillationem continuabis lento igne, donec totum per Alembicum destilletur. Quod si in fundo Vasis aliqua pars Salis remanserit, superfunde iterum aquam nuper destillatam, ac destilla ut supra, juncturis optime clausis. Hoc pacto toties destillationem reiterabis, donec Sal totus fuerit per Alembicum transactus in forma Aquæ Claræ. Postea alteram libram supra dicti Salis pone in Urinali, ac illi superfunde eandem Aquam destillatam, claude vas suo antenotorio, ut supra, pone in putre-

putrefactione ut supra; postmodum ut supra destillabis. Cum vero Sal totus cum Aqua fuerit transactus, iterum ut prius accipe de novo Sale Vegetabili libram unam, ac ut supra cum Aqua destillata iterum per Alembicum trans mitte totum: Atque hoc pacto habebis quatuor illas libras Aquæ Vitæ unitas cum tribus libris ipsius Salis Vegetabilis, quod potentiam habet dissolvendi duo Luminaria, (*Aurum & Argentum*) cæteraque Metalla cum Conservatione formæ Vegetabilis. Nunc autem ipsum simplex Menstruum in formam Cælicam reducere intendimus. Accipe igitur ipsum simplex Menstruum, ac constitue in vase vitreo solido (*Circulatorio*) cujus partes quatuor vacuæ sint, quinta vero pars sit plena. Claude vas, ut nullo modo possit respirare, ac pone ad circulandum in fimo vel Balneo per 60 dies naturales. Atque hoc modo habebis Menstruum Clarificatum, in quo videbis Hypostasim; quare in aliud vas Cælicatam Aquam evacuando transferas, & cave ut Hypostasis nullo modo cum Aqua transeat, quam servabis bene clausam in Balneo.

Annotationes.

Quoad præparationis facilitatem, Parasini Cælum Melleum cæteris præstat Menstruis: Hoc verò Lullii inter Menstrua Vegetabilia simplicia primum obtinet locum. Sapo enim Sapientium est, ex alcalibus fixis & unctioso Spiritu Vini Phil. Compositus. Alcalia fixa non facile conjunguntur Spiritui Vini Phil. ubi verò insimul permixta fuerint, sublimantur. levi operâ in Salia Harmoniaca, Sulphura Naturæ, vel Mercurios Philosophorum, summa Chymicæ secretioris Instrumenta.

Lullius post varia nobis præscripta Spiritum Vini Phil. acuentia, ipsemet hunc Spiritum acuere voluit Salibus hisce Philosophicè volatilifatis. Sit autem nostrum Menstruum, inquit, ab omni Phlegmate depuratum, quod est quinta Essentia Vini, & acutum cum Sale Armoniaco Philosophorum; quia aliter non dissolveret Aurum, neque Lapidem pretiosos. Sit autem Sal Armoniacum ipsum Philosophorum bene purificatum, id est, sublimatum, & mundatum ab omni tetrestreitate & immunditia, Philosophorum more; de quo quidem Sale Armoniaco Philosophorum plenariè tractavimus in Libro nostro de

intentione Alchimistarum, condito illustrissimo Regi Roberto, in cap. de Salibus Armoniac. & in clausura Testamenti, aliter dicto Vade mecum, in cap. quod incipit, Partus Veræ Terræ: Ibi legas & perlegas Magisterium Confectionis hujus Salis & purificationis ipsius, & ejusdem virtutes & Potentias. Et scias Fili, quod quicquid in illo cap. scribimus, de isto Sale tantummodò intelligimus. Legas & bene perlegas illud cap. quia sine isto Sale nihil in Magisterio fieri potest. Illud est enim cum quo nostrum Menstruum acuimus, ut dissolvat nobis Aurum & Lapidem pretiosos, & Margaritas, tam ad medicinas humanas, quam ad Magisterium aliquot Metallicum & Lapidificum, & ad componendum Margaritas & Lapidem pretiosos. In quo Lullii Recepto habemus tantis laboribus, nummisque in vanum hætenus quæsitum Sal Tartari volatile, gratis nobis datum, de quo Theoretici nil nisi obscurissima protulere in suis Theoreticis. Omnia apertè dixi, inquit, Sendivogius; Extractionem saltè nostrum Salis Armoniaci vel Mercurii Philosophici non ita apertè revelavi. Send. in Epilogo 12. Tractat. pag. 337. Agedum ex allegato secundo Experimento sequentem habemus Salis Armoniaci sive Salis Tartari volatilis descriptionem; nimirum,

Sal Tartari Volatile Lullii, Ex secundo Experimento.

Rc. **T** Artarum optimum, quod triturbabis, & in vase terreo non vitreato pone ad calcinandum per tres dies, vel quousque albescit. Quo facto ipsum dissolve in Aqua Vitæ primæ distillatæ (*in Spiritu Vini Phil. nondum rectificato*) hoc pacto videlicet: Pone individuum hoc Calcinatum & Album in Urinale, & desuper infunde Aquam Vitæ ut supereminet septem digitis, & occlude cum suo antenotario (*Alembico Cæco*) ac pone super furnum cineris ut ferveat per duas horas, deinde quod dissolutum fuerit cautè in aliud vas transfunde: quod autem remanet indissolutum desiccabis. Postea iterum Aquam novam Vitæ infundas, atque iterum super cineres fervere facito.

Dissolutum iterum ut supra evacuato, & cum altera dissolutione

lutione priori Conservato. Materiam in vase remanentem iterum desiccato, atque eam ex vase extrahas, quoniam iterum calcinanda est, ut facilius dissolvatur. Quæ cum calcinata fuerit, iterum cum nova Aqua Vitæ dissolve, & fervere facias supra cineres. Dissolutionem hanc, ut supra, cum reliqua conservabis; Atque hoc Magisterium toties reiterabis donec totum hoc individuum fuerit calcinatum & per dissolutionem transactum. Omnes postea Dissolutiones constitue in Urinali, appposito Alembico cum recipiente, & juncturis optimè clausis per Balneum destillabis, quousque materia congeletur, vel quousque per illum gradum caloris amplius non destillaverit. Tunc remove Recipientem, & claude ne respiret, & postea transferes Urinale super cineres, & si qua pars corruptibilis (*Phlegma & Terra inutilis*) cum materia remanserit, comburatur, & cum per duas horas vel tres vas illud permanserit in igne aliquantulum remisso, nec amplius destillabit quicquam per rostrum Alembici, tunc finito ut frigescat vas, ac deinde super materiam iterum superfunde eandem Aquam (*Vitæ sive Vini Phil. Spiritum*) quam superius in recipiente clausam servasti. Dissolutâ igitur hâc materiâ, iterum per Balneum destillabis Aquam, ut supra, quam remoto recipiente benè clausam servabis, ne respiret. Postea transferas Urinale super cineres, & desicca materiam, desiccata iterum dissolve cum Aqua, quam in recipiente servasti, & si videris Dissolutionem illam non esse clarâ nec perlucidam, debes eam toties transmittere per filtrum vel pannum lineum, ac toties eam vicissim dissolvere ac congelare, ut supra, donec ex sese nullam terrestreitatem emittet; & postremo Dissolutio ipsa acquirat claritatem ac splendorem. Tunc demum pro comperto habeas, quod impurum est & corruptibile, separatum est, ac totam materiam videbis in Oleum transmutari. Nunc autem, charissime Fili, procedendum est ad Compositionem Mercurii, & nostri Salis Armoniaci, in quo tot ac tantas potentias ac virtutes inesse animadvertimus, ut perdifficile sit, id hominum sermone consequi & comprehendere. Cujus operationis modus talis est.

Scias pondus Salis vel Olei, quod in fundo vasis depuratum aspexisti ac illi superinfunde de nostro Spiritu, id est Aqua Vitæ rectificata, ut ardeat pannus madefactus in ea tantum ut superemineat quatuor digitis, vel sit ad pondus Aquæ Vitæ sex partes
plus

plus quàm sit ipsum Sal vel Oleum. Totum hoc simul mixtum in Urinale constituas cum Cooperculo sive antenotorio firmiter clauso, ne respiret. In Balneo putrefacias spatio duorum dierum naturalium, deinde amoto antenotorio & opposito Alembico, cum recipiente juncturis bene clausis in furno cinerum lento igne destillabis. Quæ destillatio continuanda est, quousque rostrum sive capitellum nullas Venas ostendat. Sed subito postquam Venæ disparuerunt, depone recipientem cum Aqua destillata (*Spiritu Vini Phil.*) & firmiter claude, venit enim Spiritus animatus (*Spiritus Vini Essentiâ Tartari imprægnatus*) qui potestatem habet vivificandi suum Corpus (*sive Caput mortuum*) postea continuabis eandem destillationem, in fine augmentans ignem, ut si Phlegmatis aliqua pars restet, per illum caloris gradum exhalet, & removeatur. Postremo frigefacto vase materiam extrahe & trituras. Scias pondus materiæ, & illi superfunde de Aqua Vitæ quatuor partes amplius quàm sit ipsa Terra (*Caput Mortuum*) & ocluso vase cum suo antenotorio, putrefacias, ut antea, deinde opposito Alembico cum suo recipiente firmiter ocluso, in furno cinerum, ut supra, destillabis. Postquam cum suo Spiritu transacta sit anima cum iisdem signis venarum, ut supra, apparentium, idem magisterium reiterato per tres usque vices. Tunc enim habebis Spiritum perfectè animatum, & Corpus exanimatum & calcinatum. Ipse quidem Spiritus cum anima (*Tartari*) aptus est ad omnem operationem Physicam disponendam, sed in hoc loco eum usurpabimus ad calcinatam Terram vivificandam. Accipe igitur suprascriptam Terram ex suo vase, & eam tritura, postea de ea supra candentem laminam modicum quid pone, quod si fluat instar cære absque fumo, signum est perfectæ exanimationis. Si hoc signum non apparuerit, est iterandum hoc Magisterium, quousque illud signum fueris consequutus.

Postea scito pondus istius Terræ, supra quam infunde Spiritus Animati quartam partem, & clauso vase cum suo antenotorio, constitue illud in Balneum ad congelandum per duos vel tres dies, vel quousque congeletur, quo facto, remove antenotorium, supponens capitellum, & in furno cinerum destillabis sine recipiente, ut si pars Phlegmatis exstiterit, inde amoveatur, quod enim emanabit ex hac destillatione, erit insipidum

dum & nullius saporis vel valoris ad similitudinem Aquæ Pluvialis. Postea iterum superfunde quartam partem animati Spiritus, ut supra, & in Balneo congelabis, ut supra, postea per cineres phlegmaticam humiditatem destillabis, ut supra. Atque hoc pacto prædictum magisterium toties iterabis, donec Terra ebiberit & attraxerit ad se totum suum Spiritum animatum, ac deveniat ad hujusmodi signum; ut si particulam ejus posueris super laminam ignitam, major pars in fumum evolet, quod erit signum materiam istam dispositam esse ad sublimandum Mercurium nostrum pretiosissimum, qui potestatem habet dissolvendi quodcumque Metallum cum conservatione suæ formæ Vegetativæ & Germinativæ.

Accipe igitur præfatam Terram prægnantem, & constitue intra Bociam (*Sublimatorium*) cum collo longo, quam optime lutabis luto Sapientiæ, ac desiccato luto collocabis cum materia in furnum destillationis, subministrans in principio ignem lentum, donec Bocia calefiat, cujus os sit occlusum licinio bombacis, atque istum lentum ignem continuabis per 6 horas; postea per alias sex horas ignem aliquantulum augebis. Quod si per illum ignis gradum non sublimaretur, augebis ignem vicissim ad violentiorem gradum, donec incipiat sublimare, quem ignem continuabis per viginti quatuor horas, quo temporis spatio elapso, frigelacto vase, accipito inde Sulphur nostrum sublimatum (*Sulphur Naturæ vegetabile*) Mercurium nostrum (*vegetabilem*) Cælum nostrum (*siccum*) Sal Armoniacum nostrum (*vegetabile*) Lapidem nostrum nondum fermentatum, & pluribus aliis nominibus appellatum. Cujus potestas est acuire suum Spiritum (*Vini Phil.*) ut inferioribus Experimentis comprobabitur.

Hæc Salis Tartari volatilifatio satis tædiosa est, facilis tamen & clara, juxta Recepti tenorem. In sequenti Menstruorum genere varia habebimus exempla conficiendi ejusmodi salia harmoniaca, hinc quæ circa hanc salis Tartari volatilis confectionem admonenda sunt, illuc reservabimus. Nullius hujus salis volatilis libras tres cum quatuor Spiritus Vini Phil. successivè commiscet per varias destillationes; commixtum circulando per 60 dies redigit in Cælum vegetabile.

Hic autem admonendi sumus, Sal Harmoniacum Tartari in sua forma sicca esse Menstruum vegetabile, adeoque juxta præ-

H

scriptam

Scriptam Recepti methodum non semper necesse est istud in liquidam reducere substantiam; illud enim, & Menstruum inde confectum differunt, eò quòd in Cœli confectione unctuositas Spiritus Vini Phil. superaddita, & jam prævalens absorpserit, & dissolverit salis harmoniaci ariditatem. At hoc, à majore Oleosi quantitate, hoc modo plus justo dilutum, multum de suis amittit viribus, & ad aridorum dissolutiones minus fit idoneum. Jam verò si sal Tartari sit volatile, ipsum Menstruum in forma sicca, inscitè quidam illud Menstrui Philosophici supplere locum dixere, quod tamen rectè & optimè dictum, si Menstruum corrosivum quod nobis minerale dicitur, intelligatur; cujus locum sal Tartari volatile, ceu Menstruum vegetabile, in variis occasionibus supplere potest.

Quemadmodum verò sal harmoniacum hoc, Spiritu Vini Phil. in liquidam substantiam redactum, Cœlum Vegetabile nobis componit; ita Spiritu Vini com. dissolutum, facit Spiritum Vini Basilii; dissolutum cum aceto, Acetum nostrum; dissolutum cum Aqua Forti, Aquam Regis Philosophorum, & sic de pluribus aliis. In præsentibus suum habet locum prædictus Basilii Spiritus.

18. Spiritus Vini Basilii, In fine Libri Revelat.

Re. **V**Inum Album generosum (commune) & destilla modo solito, ut ex eo fiat Aqua Vitæ fortis in vesica, quam in phiala rectificata, & separa phlegma, Aqua Vitæ hæc ita probatur; si in vase vitreato incensa comburatur tota, nihilque aquositate post se relinquat; sin autem remaneat quid, destilla adhuc semel aut bis, juncturis optimè clausis, ne Spiritus volatilis Vini exhalet. Aquam Vitæ sic destillatam, & optimè rectificatam, (cave autem, ne inter destillandum candelam admoveas, ne tibi noceas) in aliâ phialâ cum mensurâ hujus Aquæ Vitæ jungas uncias tres Tartari optimè sublimati, ut phiala ad medietatem plena sit, apposito alembico & recipiente satis amplo, destilla in Balneo Mariæ lentissimè propter Spiritus volatiles, relicto in fundo parùm Aquæ Vitæ, & inter destillandum humidis pannis refrigerato alembicum, sic Spiritus citius resolvitur, & in Recipientem transit. Hic

Hic est iste Vini Spiritus, quo Basilius passim usus est, præsertim in Conclusionibus suis, ubi per Vini Spiritum corpora tam Metallica, quam mineralia redigit in Olea. Quisquis alium ejus loco sibi imaginatus fuerit Spiritum, necesse habet, ut sibi caveat, ne dicti veritatem damno suo experiatur. Datur quidem adhuc alia ejus Vini Spiritus descriptio in Appendice Elucidationis, quæ tamen à priori non differt, nisi quod in superiori descriptione legebatur sal Tartari volatile; hic vero legitur sal armoniacum optimè sublimatum. At ea esse Synonyma jam modo patet ex Lullii Recepto. Quodcumque enim sal sive fixum sive volatile Spiritui Vini Phil. conjunctum sublimatumque fuerit, Sal volatile nostrum, Sulphur naturæ nostrum, & Mercurius sublimatus noster dicitur, quibus promiscuè ceu salibus Philosophicè sublimatis uti licet; utraque enim salia ista (Tartari & salis armoniaci) ex una eademque forsitan materia, confecta fuerunt à Basilio. Hoc autem ejus Menstruum Cælo vegetabili Lullii minùs forte est, etiamsi ex eodem sale Tartari æquè sit ac istud præparatum. Basilius enim hujus salis diminuit virtutem Spiritus Vini communis additione; cum Lullius idem efficiat opus sed Vini Phil. Spiritu. Ast Basilius suum aliquando etiam Lullii Cælo Veg. fortius Menstruum reddidit, separando Spiritum Vini Com. à sale armoniaco Philosophico, quod quidem duplici peregit modo.

Primò accendit Menstruum in vase cupreo ad usum hunc destinato, ut Spiritus Vini Communis comburatur, sal armoniacum verò Vegetabile per se remaneat in liquidam substantiam redactum. Modus est iste.

19. Spiritus Vini igneus Basili, .

Loco ut supra.

Re. Spiritum Vini antecedentem ad hanc Spiritus ignei præparationem idoneum. Conficiatur Instrumentum ex Venere quod in medio, infra & supra foramina, tolli potest, prout & supra mediam cucurbitam: Impone alembicum cum tabulo, omnia ex Venere sint præter recipientem, qui sit ex vitro, quem pone in vase ligneo in aquam & supra pannis humidis

H 2

tege,

tege, in vase ligneo fit meatus per quem aqua ubi incaluit, effluat & frigida affundatur; omnibus sic paratis per foramina inferiora immittitur Spiritus Vini præparatus, ut ad foramina attingat, tunc accenditur, & Mercurius per foramina media sursum pellitur, resolviturque ob frigus aquæ, & ex alembico transit in recipiens. Sic præparatur Spiritus verus Vini, sed in opere nunquam cessa à refrigerando, & affunde novam Aquam Vitæ, ne nimis profundè ardeat. *In Additione vel Appendice manualium operationum hunc Spiritum ita descripsit Basiliius.* R. Vinum adustum (potius Vinum adurendum ex Sale Harmoniaco Tartari & Spiritu Vini Communis confectum) quod ponas in vase forti durante ignis flammam, & accendas flammâ sulphuris, & protinùs applica Alembicum ferreum vel cupreum, & verus igneus Vini Spiritus resolvitur & destillatur in liquorem in recipiens amplum; hic est verus acereus & igneus Spiritus Vini.

Secundo imprægnat Menstruo sub No. 18. descripto calcem vivam ex qua fortius adhuc destillat Menstruum, Spiritus Calcis Vivæ dictum. Calx Viva, inquit, fortificatur, & magis ignea redditur per purum & minimè sophisticatum Spiritum Vini (ex sale armoniaco & spiritu vini com. confectum) sæpiùs desuper cohobatum, cui calci addas sal alcali Tartari, additis Salis ejusdem fecibus exsiccatas, ex quibus optimè permixtis destillabis verum Spiritum gehenneum, in quo magna absconduntur mysteria. Methodum acquirendi hunc spiritum tibi dixi, quam observa, tene, ac pro dono valedictorio accipe. *Basil. in Repet. Lapidis in Cap. de Calce Viva.* Nota, inquit, in fine *Libri de Medicinis Supernaturalibus*; vobis dixi de virtutibus & qualitatibus Lapidum pretiosorum; at reperiuntur etiam plures lapides despicabiles & ignobiles, magnæ tamen virtutis, testante ipsa Experientia; quamvis ignorantes & inexperti haud fidem adhibebunt dictis, istaque cerebris suis obtusis concipere nequeant, istud tamen demonstrabo Calcis vivæ exemplo, quæ Calx, juxta judicium vulgi, parvi pretii est, & contemptibilis in obscuritate. Nihilominus in hac est virtus potens, quæ apparet in sui applicatione contra morbos gravissimos: At cum triumphans & transcendens ejus Efficacia ferè incognita sit plurimis, ideò pro causa illorum inquirentium in mysteria naturalia & supernaturalia & quorum gratia hujus Libri aperio

Ar-

Arcana: Pro Valedictorio detegam etiam mysterium Calcis vivæ, & dicam primò modum destillandi ejus spiritum, quod opus sanè requirit Artistam expertum antea bene informatum in hac præparatione.

20. Spiritus Calcis Vivæ Basiliæ,

In fine Lib. de Med. supernatur.

R. **C**alcis Vivæ q. v. tere & præpara in marmore in pulverem impalpabilem; cui affunde Spiritus Vini (*Menstrui sub No. 18.*) tantum, quantum imbibi possit à Calce pulverisata, ita ut nullus Spiritus supernatet Calcem. Tum applica alembicum; luta bene, & apposito recipiente abstrahe Spiritum lenissimè in Balneo ab eâ; hæc abstractio reiteranda octo vel decem vicibus. Hic Spiritus Vini fortificat valdè Spiritum Calcis, qui inde fit magis igneus. R. Calcem remanentem ex cucurbita, quam contere optimè, cui adde Salis Tartari (*Alcali*) partem decimam, & ad pondus omnium, Terræ salis Tartari, sive materiæ in Extractione salis Tartari relictæ & bene exsiccatae, hæc omnia bene mixta destilla ex retorta bene lutata, cujus tres partes sint vacuæ, in Recipiens magnum & firmum. Nota, necesse est, ut recipiens, in quod Retortæ rostrum inseritur, habeat fistulam unius digiti latam, cui aliud applicandum est recipiens, in quo parva quantitas Spiritus Vini (*Menstrui sub No. 18.*) sit. Tum leni igne destilla, & ascendet phlegma in recipiens primum, destillatò phlegmate adauge ignem, & veniet Spiritus albus in forma Spiritus albi ex Vitriolo (*philosophico*) destillati, qui non descendet in phlegma, sed per fistulam prædictam in alterum recipiens, seie inibi conjungens Spiritui Vini, quemadmodum ignis igni facilè jungitur. Nota, nisi hic Spiritus Calcis ritè fuerit præparatus vel imprægnatus Vini Spiritu, cohobationibus prædictis, destillando miscetur phlegmati suo, extinguitur & amittit suam virtutem. Ita difficile est penitè scrutari naturam, plurima sibi met ipsi reservantem. Hoc Spiritum Vini Spiritu commixto, remove recipiens, effunde phlegma, at cautè serva calcis & vini Spiritus. Nota, ambos hos
Spie

Spiritus difficulter separari, etenim sese invicem amplectuntur, & destillando ascendunt junctim. Propterea mixtos & unitos Spiritus accende in vase vitreo, spiritus Vini comburitur, sed Calcis Spiritus remanet in vitro, quem reserva diligenter. Hic magnum est Arcanum, Spiritus pauci excedunt ejus efficaciam, modò sciatis ejus usum. Ipsius qualitates haud describi possunt per modum compendii. Hic Spiritus dissolvit oculos cancorum & cristallos durissimas; tria hæc destillata invicem per alembicum & sæpius cohobata, reddunt liquorem, cujus guttæ tres, adhibitæ in vino calido, frangunt & dissolvunt arenam & calculum corporis humani, liquor hic expellit istius morbi veram radicem vel causam absque ulla patientis dolore. Spiritus hic calcis ab initio est coloris cærulei, sed leniter rectificatus apparet albus, transparens & clarus, paucas post se relinquens feces. Spiritus hic dissolvit cimelia fixissima & lapides pretiosos; è contrariò fixat omnes Spiritus volatiles transcendentem calore suo. Spiritus hic vincit quæcunque Podagræ symptomata, etiamsi summè nodosa & tartarea, quæ omnia dissolvit & expellit radicaliter.

Spiritus Vini sale harmoniaco vegetabili acutatus si accendatur, Communis Vini Spiritus comburitur, sal armoniacum autem incombustibile ascendit in forma liquoris, & Spiritus Vini igneus Basilii dicitur. Verum-enim-verò cum idem Spiritus vini sale harmoniaco conjunctus absorbeatur à Calce viva, & inde destilletur in seipsum, posteaque accendatur; Spiritus Vini Com. flammâ quidem consumitur, ut antea, at Calcis Spiritus, vel potius sal harmoniacum vegetabile, non ascendit, ut prius, sed remanet in Vitri fundo, quia magis digestum & fixius redditum. Ast pro majore horum spirituum Elucidatione, aliam addere spiritus Calcis descriptionem consultum duximus.

21. Spiritus Calcis Vivæ simplex Basilii, *In Manualibus Operationibus.*

Re. **C**alcem vivam puram, quam combure in furno figuli, igne fortissimo, ut reducat ad exactam maturitatem, cui subtilissimè in marmore tritæ assunde in cucurbita Spiritum Vini

vini Confectum ex Tartaro philosophico (uti docebo in metho-
 do mea Conficiendi Aurum potabile) ut calx fiat instar
 pultis tenuis.

Hoc peracto , destilla inde phlegma ad calcis siccitatem,
 affunde novum Spiritum Vini , & abstrahè. Repete id sexies,
 tum contere materiam optimè , & pone in cella , ut dissolvatur
 per deliquium , & spatìo paucorum dierum effluet inde liquor,
 qui collectus & destillatus per retortam ex arena , primo emittit
 phlegma per se servandum , postea liquorem spiritualementem quem
 seorsim etiam serva. Jam R. Cristallos pulverisatas , quas
 commisce cum eodem pondere sulphuris vivi vel mineralis ;
 materiam hanc combure , continuò agitando eam , usque quo
 omne sulphur comburatur. Quam deinde reverbera igne aper-
 to per tres horas. Hoc facto huic materiae affunde prædictum
 liquorem. R. Etiam oculos cancerorum , quibus etiam in alio
 vitro affunde eundem calcis liquorem. In calore satis forti
 digerantur per 14 dies & ab ambobus ascendet humiditas quæ-
 dam in superficiem , quam decanta subtiliter in vitrum parvum,
 & rectifica in Balneo , & liquor remanèbit in fundo , ejus
 grana tria in vino adhibita produxere valdè magnos & admira-
 biles effectus. Medicina hæc curat etiam radicaliter calculum
 vesicæ & renum tam in viris quàm feminis.

*Spiritus vini ex Tartaro philosophico, quam promisit Basilius
 se daturum in Metho suo conficiendi Aurum potabile, omnia
 antedicta Basili confirmabit Menstrua. Etenim cum illa ex sale
 harmoniaco sive sale Tartari volatili diversimodè præparata
 fuerint; hic Spiritus vini philosophici est acutatus sale Tartari,
 non quidem communi Alkali, sed hoc redacto una cum Spiritu Vini
 Phil. in liquidam substantiam; nam admonendi sumus, non sem-
 per necesse esse conscire Lullii Cælum, cæteraque hujus generis
 Menstrua ex Sale Tartari quatenus philosophicè volatilisa-
 to, sed aliquando etiam idem confici posse menstruum ex sale
 Tartari absque sui sublimatione, sive reductione in Sulphur
 Naturæ vegetabile; sola Spiritus Vini Phil. cohobatione super
 sal Tartari, donec destillando ascendat in forma liquoris lactei.
 Ita fit,*

zz: Spi-

22. Spiritus Vini Tartarifatus Basili , *In Manual. Operation.*

Primò sciendum est, Tartarum Philosophorum, quo sera aperitur, non similem esse communi Tartaro, ut plures imaginantur, sed aliud est Sal, etiamsi oriatur ex eadem radice. Hoc Sal est clavis unica aperiendi & dissolvendi metalla, modò fuerit præparatum, ut sequitur. *R.* Cîneres Vitis fructiferæ, ex quibus aquâ calidâ educ lixivium fortissimum, quod ebulliendo evapora ad siccitatem, ut remaneat materia rufa, quam reverbera in fornace reverberatoria per tres dies, vel circiter, igne aperto, usque dum albescat. Tum dissolve Aquâ Fontanâ, sine ut subsideat, decanta clarum, filtra ut separentur feces, filtratum coagula, & habebis Sal album Tartari, à quo Spiritus verus destillatur hoc modo.

R. Summè rectificatum Spiritum Vini & penitùs liberatum ab omni phlegmate (*sub No. 19. descriptum*) quem affunde sâli Tartari in phiala colli longi ad trium digitorum supereminentiam, luta alembicum ad phialam, appone recipiens, digere leni calore, tum lenissimè abstrahe phlegma, & Spiritus Tartari apertus est medio Spiritûs Vini, & ratione amoris reciproci & mirabilis ascendunt ambo conjunctim, feces remanentes si quædam fuerint, ut & phlegma abjicienda sunt, ita habebis verum Spiritum Vini, quo Aurum potabile conficitur.

Menstruum hoc sanè nobilissimum est, ita ut etiam ob ejus excellentiam altiorem mereatur locum, quam hunc inter Menstrua vegetabilia simplicia, quum rectius ad septimum menstruorum genus esset transferendum. Verùm cum in præsentem maxime illustret Basiliæ menstrua adeoque sit hic majoris utilitatis, quàm ibi, illud hinc remove nolumus, addemus tamen ejusmodi menstruorum exempla magis simplicia. Ita fit,

23. Ace-

23. Acetum acerrimum vegetabile
five Ignis adepti, Ripley ex Tar-
taro calcinato.

Pag. 331. Concord. Raym. & Guid.

Re. **T**artarum vini, & calcina in albedinem. Re. Hujus cal-
cinati Tartari libram unam, & pulverisatam pone in
magna cucurbita vitrea, & superfunde fortissimi spiritus vini
(*phil.*) dimidium poculum, aut parum plus, claude os op-
timè, & stent in aqua frigida horis 24, tunc apposito recipiente
destilla in Balneo levi igne, ita tamen ut possit destillari, quæ
destillatio levis continuetur, quoad phlegma ascendat, quod ex
gustu debet cognosci, tum permitte inrigidari, & rursus ap-
pone ad prædictum Tartarum, novum spiritum vini, eadem
quantitate, ut supra, faciendo omnia, ut antea.

Quod opus reiterabis quindecim vicibus. Sed quando vas ape-
ritur in singulis imbibitionibus, caveas ante omnia à subito
odore hujus Ignis adepti. Hoc opere quindecim vicibus com-
pleto, sepone tres uncias hujus igniti Tartari ad partem, ad
multiplicandum oleum mercuriale, ut inferius patebit. Re. Re-
liquam partem hujus igniti Tartari, destilla in arena fortissimo
igne, qui ignis ita destillatus habet colorem album, & est na-
tura ignita nostra, noster Mercurius, nostra Aqua vitæ, denique
clavis nostræ scientiæ.

§. Menstruum hoc idem est, quoad ingredientia & vir-
tutem cum cælo vegetabili Lullii, sed oportet instar cæli
istius circulari, ut lacteum & opacum suum amittat colorem,
hujusmodi acquirat diaphaneitatem claritatemque. Receptum hoc
extat etiam apud Johannem de Rupefissa, quod cum hoc compa-
rare convenit, præsertim cum variet quodammodo in circumstan-
tis, dum Tartarum vini *phil.* spiritu imprægnatum ante ejus de-
stillationem dissolvat per deliquium.

24. Aqua

24. Aqua fortissima & virtuosa
Johannis de Rupescissa.
Cap.43. lib. Essentia.

Beatissimus Deus, creator Arcanorum, tot mirabilia condidit in Natura, ut nec intellectus noster, nisi pauca possit percipere, nec lingua valeat mirabilia Dei nisi balbutiendo narrare. Et ex Arcanis revelabo tibi aquam divinæ actionis, & magisterium ejus est, ut accipias optimum Tartarum album calcinatum, & pone in aliquo vase terreo vel vitreo, & infunde desuper meliorem aquam ardentem (*philosophicam*) quam poteris habere, & pone alembicum desuper, & destillabis aquam ardentem debilem valdè, quam remove, quia nihil valet vel parùm, nisi pro oculis aut membrorum lotione: Deinde accipias Tartarum tuum, & inveniès eum fortificatum in duplo, & hoc qualibet vice probabis linguâ. Iterum aliam aquam ardentem desuper pluribus vicibus appone, quia qualibet vice fortificabitur supra modum, & in tantum fortificare eum poteris, ut nulla creata actio ei valeat comparari. Quod si vis vim ejus centuplicare, tritura eam, & pone super porphyrium vel super marmor, ut convertatur in aquam, quæ postmodum destilletur per alembicum.

Alia datur adhuc hujus cæli vegetabilis præparatio, non per Alkali sublimationem, nec cobobationem, sed circulationem simplicem; videlicet digerendo Alkali Tartari tamdiu in spiritu vini phil. donec supernatet olei instar super spiritum vini. Ita fit,

25. Mercurius vegetabilis acutatus
 sale Tartari Lullii.

In camera prima individuorum, dist.3. libr.Essen.

IN prima camera significatur, quòd noster Mercurius est in potentia H. (*Tartari crudi*) & ut ipsum extrahere possimus,

mus, oportet artistam dictum H. ponere in E. (id est, in furno vitrariorum) tribus diebus naturalibus & ejus sit multa quantitas, quoniam parva inde efficietur, quod H. (*Tartarum jam calcinatum*) moles subtiliter, & ponas ipsum in H. arboris philosophicalis (*in dissolutionem per deliquium*) in marmore in loco frigidissimo, & cooperies propter pulverem & H. convertetur in T. (*oleum per deliquium*) Quod T. destillet artista per filtrum in vase vitreo, & postquam artista habuerit T. ex H. paratum, nostrum Mercurium ex dicto T. poterit extrahere dupliciter. Primò per magisterium capituli. *Non reputes me, &c.* (*per circulationem instar Essentiæ vel spiritus vini Lullii.*) Secundò per magisterium capit. *Non prætermittam* (*per separationem Elementorum, de quo non in hoc loco;*) *Lullius aliquando loco olei Tartari per deliquium, sale Tartari depurato usus est, putà in Experimento primo.* Aliud, *inquit*, signum habes magis certum purificationis illius individui (*salis Tartari*) videlicet cum sal pretiosissimum in vase remanebit super ignem in forma olei, quod remotum ab igne subito congelabitur. Sed tibi, fili charissime, non sit tædio prolixitas temporis in solvendo hanc materiam, & congelando singulis vicibus, corruptionem removendo, qua remanente, nunquam poterit conjungi cum suo spiritu extracto à pretiosissimo & propinquiore individuo suo, quod est vinum optimum, ablata ab eo prorsus omni humiditate & corruptione. Tunc ipsum constitue ad circulandum in vase circulatorio, atque ita reducatur in quintam Essentiam & spiritum suum protinùs complectetur, sed hanc circulationem nos à principio triginta dierum spatio peregrimus, postea verò eandem absolvimus spatio dierum quadraginta, quæ circulatio fuit multo melior primâ, quia quo longiore tempore circulatur, eò magis subtiliatur, & efficitur aptum ad omnem physicam operationem nostram, quem ordinem cum opus fuerit, vos quoque observabitis.

Non tantum menstrua hujus generis, variis modis ex alcali Tartari confici possunt, sed ejus loco alia etiam alcalia fixa sumere licitum est, uti sequens probat Menstruum.

26. Menstruum vegetabile simplex de tribus individuis Lullii,

In Experim. XXV.

Re. **A**quam vitæ summoperè acutam, quæ pannum lineum comburat, quam iterum transmittit per alembicum, ut sit perfectè rectificata. Mox accipe salem chelidoniæ, salem de sanguine humano, salem de melle extractum, uti habes supra in suis Experimentis, quos omnes sales constitue simul in urinale (*cucurbita*) & in singulas uncias istorum salium superinfunde quaternas uncias Aquæ vitæ suprädictæ, claude cum suo antenotorio (*alembico cæco*) & superposito alembico, annexo recipiente, juncturis optimè clausis, destillabis per cineres, & transmittit sales cum Aqua pariter. Si quid remaneat, iterum illi infunde suam aquam destillatam; cumque totum fuerit transactum iterum novum infunde salem, unam scilicet unciam, ac per alembicum ut supra, transmittit; Tertio iterum alteram unciam salis adjuge ut supra, & destillabis iterando hoc magisterium ter, singulis vicibus novum salem adjuungendo. His peractis Aquam hanc pone ad circulandum in vase alto & angusto per 50. dies naturales. Illud tamen adverte, ne vas ullo pacto respiret. Cum verò ad finem circulationis perveneris, in fundo vasis videbis hypostasim instar urinæ sani viri, quæ erit alba. Completa ergò circulatione Aquam evacuando transferas cautè in aliud vas mundum, ac cave, ne cum Aqua hypostasis transeat, sed restet in fundo vasis. Claude vas aquæ circulatæ ne respiret, & in Balneo serva.

Præparatio salis Chelidoniæ extat in Experimento quarto. Tunc cineres Chelidoniæ mense Maio in plenilunio cum suis radicibus & floribus collectæ in vase vitreo pone, & Aquam chelidoniæ destillatam per B. superfunde, ut inde salem elicias, & in igne cinerum lentissimo serveat per duas horas: Dissolutionem evacuando transferas in aliud vas, terram verò insolutam desiccabis, & refrigerato vase triturbabis, superinfundendo novam aquam, iterum super cineres, ut supra, fervere facias, ac ipsam

sam dissolutionem, ut supra, decantabis. Hoc autem magisterium itera toties, quousque totum inde salem extraxeris, quæ est pars mercurialis ipsius individui. His ergo peractis, accipe omnes illas dissolutiones, quas per filtrum vel lineum pannum trans mitte, ut à terrestreitate purgentur, deinde per Balneum congelabis destillando. Nam transacta humiditate in fundo vasis remanebit mercurius sive sal albi coloris, quem salem debes solvere ac vicissim congelare ter, atque hoc pacto ex hac materia mercurium extraxeris, qui virtutes propè innumerabiles habet acuendi spiritum vegetabilem à vino extractum, & potestatem habet dissolvendi cuncta metalla cum conservatione ipsorum formæ vegetativæ & germinativæ.

Sal sanguinis humani fixum ita præparatur in Experimento undecimo. R. Sanguinem extractum ab hominibus sanis & cholericis, illumque pone in tabula nitida & sic permitte ficari, ut phlegma separetur; ab eo postea accipe ipsum sanguinem, & eum quàm optimè tritura, & pone in bociam, & lento igne aquam destilla, quam destillatam seorsim servabis, & aucto aliquantulum igne, sed non admodum intense, ne fortè sublimetur sal, sed solum humiditas atque oleum superfluum exhalet, donec non amplius destillabit: Postea frigefacto vase accipe terram combustam, quam loca in vas, & firmiter claude, ne respiret. Nam respirando evanesceret in fumum, pone vas in furnum reverberationis, sed ignis debet esse temperatissimus, ut sal istius materiæ, qui volatilis est & non fixus, non exhalet, & ne violentiâ ignis vas frangatur, ut nobis accidit, & stet materia in isto gradu ignis per duos dies, & calcinabitur. Quo facto vas frigeat, & frigefactum aperiatur, & super calcinatam materiam infunde suum phlegma, id est, aquam quam in principio destillasti, permitte super cineres fervescere per duas horas, ut aliqua pars dissolvatur, & quod dissolutum fuerit, decanta in alio vase, atque iterum cum nova aqua fac, ut supra, & sic reitèra, donec totum sal extraxeris: Postea aquam per Balneum destillando removeas, & remanebit in vase sal niveus, habens virtutes plurimas, & si cum eo vegetabilem ignem acues, dissolvit proculdubio duo luminaria cum conservatione ipsorum formæ vegetativæ. Et cum eo ipso fieri poterit excellentissimum aurum potabile pro conservando radicali humido in hominibus, & ad expellendum plures agridines.

Ex.

Experimentum tertium docet præparationem salis mellis hoc modo. R. Mel novum, quod sit album & cum favo conjunctum, illud autem constitue in vase vitreo ad putrefaciendum per 60 dies, deinde destilla, &c. postea R. Terram (*caput mortuum*) quæ remanserit in urinali, atque illam perfectè trituratam in vase terreo collocabis, quod sit ex creta valentina, vel ex ea, ex qua fabricantur crucibula, vel si hoc vas habere non poteris, constitue eandem Terram intra gemina crucibula, alterum alteri annexa, & quam optimè clausa. Post statue in furno reverberationis vel vitrariorum, atque ibi permaneant quatuor aut quinque dies, ita ipsa albescet Terra. Sed si hoc opus feceris in furno reverberationis, adverte, ne sit ignis nimis violentus: Sic enim ipsa terra evanesceret, & si ignis debilis esset, nunquam calcinaretur: Mediocri ergò igne opus est. Sic nullus error potest contingere ut nobis accidit. Nam cum hoc opus inchoaremus, violentiâ ignis totam terram amisimus. Sed ad rem: Postquam hæc Terra, ut prædictum est, calcinata fuerit, frigefacto vase extrahes ac triturabis, illi postea superfunde aquam, quam destillasti per Balneum, & finas materiam super cineres per duas horas fervere, atque in aliud vas transfunde, evacuando aquam ab ipsa Terra, quam Terram lento igne desiccabis. Super eosdem cineres superfunde novum phlegma, ac ferveat, ut supra, decantabis evacuando, & conservando, ut supra, dissolutionem corporis, atque hoc pacto magisterium toties iterabis, donec extra ipsum totum salem pretiosissimum evacuaveris, & in aquam transegeris. Postea accipito omnes illas dissolutiones, & per pannum lineum nitidum trans mitte, quam aquam per Balneum destillabis, tandem in fundo vasis salem pretiosissimum habebis vel mercurium vegetabilem. Quo facto, scias pondus dictæ congelationis seu salis, ac illi superfunde tertiam partem aquæ, quam servasti superius, & quam rectificasti septies per cineres (*aquam acidam mellis*) & occlude vas cum suo antenotorio, & pone in balneo per quinque dies, deinde amoto antenotorio & apposito alembico, temperato igne exhalabis destillando humorem, qui destillari poterit, qui erit insipidus, nam virtutem & acetositatem ipsius aquæ accipit & secum retinuit ipsa terra. Deinde iterum nova aqua, ut prius imbibe ipsam terram, & reiterando magisterium, imbibendo, digerendo, destillando toties, ut supra, quousque terra

terra ad se traxerit & imbibere suam aquam. Atque ita auxilio Dei vivi verè habebis salem vegetabilem extractum ab hoc individuo, quod sal est pretiosissimum, ac potestatem habet acuendi mercurium vegetabilem & dissolvendi duo luminaria, cæteraque omnia metalla imperfecta: Et cum hoc ipsa metalla reduci possunt in suam primam materiam.

Hiscæ salibus pro hoc Lullii menstruo requisitis addam Experimentum quintum, quod de Portulaca marina, Apio Sylvestri, Squilla, Euphorbio, Pyrethro, Roremarino, herba Mercuriali Solatro, Oliandro, &c. alcalia præparare docet, quibus omnibus mercurium vegetabilem ex Vino extractum acere poteris conjunctim vel separatim.

Non hujusmodi menstrua solummodo fiunt ex alcalibus vegetabilium sed consciuntur etiam ex salibus mineralibus, qualia sunt sal commune, gemmæ, aluminis, &c. Ita fit

27. Circulatum minus five Aqua salis Circulati Paracelsi,

Lib. X. Archidox.

R. **V**erum Elementum aquæ, vel ejus loco aliud sal, quod nondum planè ad siccitatem coctum sit, vel etiam sal gemmæ depuratum, affunde partes duas aquæ, mixtæ cum modico Raphani succo, putrefac in digestionem accuratam, quò longius eò melius; sine postea congelare, & putrefac denuò per mensem, deinde per retortam destilla, residuum per ignem validum urge, ut fluat, reverbera in retorta, igne continuo, solve in marmore, aquam hinc desluentem affunde desuper, & putrefac iterum, destilla denuò usque ad oleositatem, conjunge cum spiritu vini (*Phil.*) & impurum decidet, quod separa, purum verò in frigido cristallifetur, affunde iterum destillatum, & toties cohoba, donec oleum fixum in fundo remaneat, & nihil dulce postea transgrediatur. Digere porrò per mensem, deinde destilla tandiu, donec Arcanum salis per alembicum transcendat. Nec pœniteat diutini laboris, namque hæc est tertia pars omnium Arcanorum, quæ in metallis & mineralibus

bus abscondita sunt, & sine qua nihil frugiferi, nihil perfecti perfici potest.

Idem Circulatum Paracelsus descripsit in Tractatu de Reductione Metallorum in primam materiam vel Mercurium currentem (qui liber in Rosario novo olympico Benedicti Figuli quartum locum tenet) quam descriptionem cum hac comparare, ut sese invicem illustrent, consultum duximus. Recipe, inquit, sal gemmæ subtilissimè pulverisatum, pone in crucibulo forti, & augendo ignem per gradus, sal funde, fufum in fluore retine per horas tres; sal frige factum item pulverisa & in crucibulo novo, juxta methodum prædictam funde & sic procede quinquies vel sexies. Denuò sali pulverisato affunde tantum succi Raphani prius calefacti; (sal commisce & comminue cum parum succi, cochleari ligneo, in vase ligneo, dissolutum cola per manticam & sepone, adde rursus parum istius succi, & repete usque dum sal totum sit dissolutum) ut dissolvatur, coagula vel abstrahere per alembicum aquam, sal reduc in pulverem, putrefac in balneo per sex dies, tum destilla igne aperto, instar Aquæ Regis, observatis ignis gradibus, usque nihil ampliùs ascendat, urge igne fortissimo, ut optimè calcinetur per horam, pulverisa sal ita calidum subtilissimè in marmore, & in loco humido dissolvetur per se, solum omne putrefac in Balneo per tres dies, tum ex arena gradatim & lege artis destilla per alembicum omne liquidum, corpus residuum & bene pulverisatum solve in marmore, putrefac & destilla, ut antea, repete hoc ter, quod tum adhuc remanserit, hoc reduc in pulverem & pone in cucurbita, cui superfunde has tres destillatas aquas, putrefac per quinque dies, iterumque destilla ex arena, ita tandem putrefaciendo & destillando sal totum ascendet per alembicum, excepto parvo capite mortuo rejiciendo; aquam verò à salis substantia destillatam putrefac per diem & noctem, & rectifica bis vel ter, & habebis Aquam salis.

Menstruum hoc ex sale marino vel gemmæ præ ceteris mensuris vegetabilibus simplicibus elegit Paracelsus seu optimo, quoniam juxta ejus doctrinam, matrix sit vel centrum metallorum & mineralium.

Quoniam, inquit, experimentis edoctus ego, & in aliis quoque libris attigi primam Essentiam seu quintam Essentiam elementi aquæ esse centrum metallorum & mineralium, & alibi quoque

que adunxi, quòd quilibet fructus mori debeat in eo, in quo vitam accepit (*in M. S. Germanico hæc ita leguntur; Das ein iegelich frucht in seiner Mutter, darinnen es das leben überkommen, sterben muss, hoc est, quod quilibet fructus mori debeat in eadem matrice, in qua vitam suam nactus fuerit*) ut novam postea vitam meliorem accipiat, & sic per depositionem veteris corporis in primum Ens reducatur: idcirco hinc extractionem centri aquæ, in qua metalla corpus suum amittere debent, adjiciemus.

Menstruum hoc explicabimus per membra sua, quorum primum est Oleum salis fusi per deliquium. In processu primo sal marinum vel gemmæ dissolvit aquâ succo raphani commixtâ, putrefacit, & fortiori igne destillat, caput mortuum verò, (sal potius residuum) solvit per deliquium in marmore. In Recepto secundo sal gemmæ quinquies vel sexies fustum prius, in ana succi raphani calefacti dissolvit, coagulat, putrefacit, & communis Aquæ fortis instar destillat, sal residuum adhuc calidum in pulverem redactum in loco humido dissolvit per deliquium. Aliquando absque fætido hoc raphani succo, istud oleum salis per deliquium præparat compendiosius, videlicet ex sale calcinato cum Nitro: Receptum hujusmodi est, ut sumas salem communem & salem urinæ æquis partibus. Lege alchymia calcinetur horis duabus, postea resolvatur in cella more usitato, &c. Ex hoc calcinato sale destillatur spiritus, qui resolvit aurum in oleum, quòd si rursus extrahatur & optimè præparetur, Aurum potabile præstantissimum comparabitur, si citra extractionem (destillationem) illam aurum tantum resolvatur, tunc pro aurifabris in deaurando ars est subtilissima, & pro fabris ferrariis ad deaurandum thesaurus constans & pretiosus. Oportet tamen eos in eo præparando esse alchymia peritos. Libro de Rebus Nat. cap. 4. de sale pag. 190. Paracelsum per salem urinæ voluisse nitrum, facile probatur ex sequentibus. Quocunque loco, inquit, profunditur urina aut hominis aut brutorum, eodem succedente tempore salnitrum enascitur. Urina enim collecta & præparata in salem alium, salnitrum vocatur. Ibidem. Verum extra omne dubium ponit idem Receptum, Tract. de sale pag. 171. ita descriptum: Sumatur sal & salnitrum æquali portione, calcinentur per se ad fluxum & fusionem, postea resolve in suum liquidum.

Secundum est Oleum vel Essentia salis. In processu primo oleum salis per deliquium recipit, & toties spiritu vini phil. cohobatur, donec sal instar olei in fundo maneat, & nihil phlegmatis ascendat, si verò loco spiritus vini phil. sumatur menstruum aliquod vegetabile, exempli gratiâ, menstruum, de quo jam tractamus, modò præparatum, sive sal circulatum, non necesse est ut sal dissolvatur per deliquium, sed minori labore redigitur in Oleum vel Essentiam naturalem. Quamquam, inquit, plures sint viæ ad extrahendum Ens primum salis, hæc tamen utilissima & expeditissima est, & post hanc alia illa via est, cujus de Elixire salis mentionem fecimus. Ut nempe sal recens cum Aqua solvente, quæ est spiritus salis destillatus (circulatum minus ex sale, aqua salis circulati, Arcanum salis, menstruum de quo jam agitur) permixtum putreficetur, & tamdiu destilletur, donec salis substantia solvatur, ac in oleositatem perpetuam reducatur, corpore phlegmatis in modum ipsi subducto. *Locus allegatus extat libr. 8. Archid. de Elixiriis pag. 31. R. Sal optimè præparatum, albissimum, & mundissimum, hoc in pellicanum ponatur cum Aquæ solventis (sub Aqua solvente nostra Aqua salis (circulati) intelligenda est. Libr. X. Archid. pag. 38.) tanta quantitate, quæ sexies pondus illius superet, in fimo digerantur equino simul uno mense, postea separetur Aqua solvens per destillationem, & rursus affundatur, ac separetur ut prius, idque toties donec sal in oleum convertatur. Hæc Essentiæ salis confectio cum Circulato minore, multò melior & exquisitior est priori illa præparatione per vini phil. spiritum peractâ; licet Paracelsus methodum priorem posteriori utiliorè & magis expeditam esse affirmat, quod de utriusque usu, non præparatione, intelligendum est. Siquidem salis Essentia & citius & melius præparatur circulato quodam minore, quàm simplici Vini phil. spiritu; ex qua Essentia salis quocunque etiam modo confecta deinde fit Arcanum salis., quod utilius esse & expeditius, Rerum Essentias extrahendi, quàm oleum salis nondum ita graduum ratio jubet. In processu secundo Paracelsus oleum salis per deliquium putrescere quidem mandat, sed de putrefactionis medio, vini phil. spiritu vel menstruo vegetabili simplici quodam nullam facit mentionem, sine quo tamen sal non ascenderet in alembicum, & si destillaretur, nullius tamen esset usus in essentiarum extractionibus. Cum Vini phil. spi-*

Spiritu itaque putrefecit oleum salis per deliquium per aliquod tempus, deinde putrefactum destillavit fortiori igne, salis residuum iterum solvit in marmore, dissolutum cum uovo vini phil. spiritu vel menstruo veget. simplici quodam toties putrefecit & destillavit, donec totum destillaverit in Aquam salis spiritualem.

Tertium membrum consistit in reductione Essentiae salis in Arcanum ejusdem. Naturalis enim (id est, salina salis) Essentia cohobando aliquoties cum Vini phil. spiritu, ascendit unà cum eo, fit dulcis, & transmutatur in Arcanum salis sive Essentiam artificialem, de quibus Arcanis plura libro secundo de Medicamentis. Sal commune itaque, unà cum Vini phil. spiritu destillatum per alembicum, est Circulatum minus Paracelsi, Aqua salis Circulati, primum Ens salis, Arcanum salis, Aqua solvens, Spiritus salis destillatus, Matrix & centrum metallorum & mineralium, &c. dicitur Circulatum ob Essentiae salis circulationem vel digestionem per mensem cum spiritu vini phil. vel quod probabilius, ob communem omnium menstruorum vegetabilium circulationem per 30, 40, vel 60. dies, posteaquam menstruum jam fuerit confectum, ita ut circulatio hæc, licet in nostro Recepto omissa, subintelligenda sit in hisce Paracelsi circulatis. Non ideo dicitur Circulatum minus, ac si sal commune minores, quàm cætera salia, habeat dissolvendi virtutes, sed quia hanc tantum, non vero ut circulata majora, superadditam habeat tingendi qualitatem, ceu sal circulatum: Eodem etiam modo confici possunt Vitriolum circulatum, Alumen circulatum, Tartarus circulatus, &c. Hac quoque ratione, inquit Paracelsus, Arcanum vel magisterium Vitriolo conficiendum, ut & ex omnibus aliis salibus. Libr. X. Arch. cap. 3. pag. 38.

Tandem quemadmodum salina salis Essentia suam in Vini phil. spiritu per digestionem & cohobationem amittit salsedinem, & dulcis fit, ita communis spiritus salis hoc spiritu Vini permixtus & digestus, menstruum fit dulce; ita fit

K 2

Spi-

28. Spiritus falis dulcis Basilii,
Lib. Partic. sub sulphure solis & Rep. 1 2. clav.

Re. **S**piritus falis optimè dephlegmati partem unam, spiritus Vini optimi optimè dephlegmati, sive sulphuris Vini confecti, ut dicam inferius (*cujus descriptionem modò habuimus in antecedentibus*) partem semis, apposito alembico bene lutato destilla fortiter, ut nihil remaneat, adde destillato alteram partem semis spiritus Vini, & destilla, idque repete tertio, putrefac per 15. dies, vel donec fiat dulcis, quod fiet in balneo leni, ita habebis spiritum falis & vini absque omni corrosione, pro extractionibus.

Verum-enim-verò licèt menstruum hoc suas mereatur laudes, at tamen haud hujus generis mēstruis annumerari potest, ubi non de spiritibus acidis, sed salibus fixis tractamus, considerabitur itaque ceu appendix falis circulati, ad cujus elucidationem non parùm faciet.

Ex Receptis observamus.

1. *Per Aquam vitæ vel spiritum Vini, adeptos minimè intellexisse Aquam ardentem vulgi, sed philosophicam, nam ardens aqua communis nunquam præstabit, quod desideratur in Receptis; & concesso, quod videatur præstare, menstrua tamen sic confecta, adeptorum non forent, sed communia, nullius valoris in chymia secretiori.*

2. *Basilium aliquando quidem Aquam ardentem communi usum fuisse pro mēstruis suis, sed nunquam per se, verùm sale harmoniaco vegetabili, vel sale Tartari phil. (id est spiritu Vini phil.) volatilifato, commixtâ, quod sal, medio hujus spiritus in liquidam substantiam redactum, menstruum suum est, nam spiritum vini com. vel per flammam vel calcem vivam iterum inde separat.*

3. *Menstrua hæc eò fieri fortiora, quò major falis harmoniaci quantitas spiritui vini phil. conjungatur, unde menstrua Basiliiana hujus generis, à quibus tota Aqua ardens communis separatur, inter optima veniunt numeranda,*

4. Men-

4. Menstrua hæc esse salium fixorum magisteria, à Paracelso Circulata minora, sive Arcanum alcali Tartari, Fabarum, Absinthii; itidem Salis com. Aluminis, Nitri, &c. dicta.

5. Adeoque menstrua hæc esse medicamina.

6. Menstrua hæc variis & diversis posse confici modis, hæc ex salibus harmoniacis Lullii, per modum Circulatorum Paracelsi; & vice versa, modò alcalia vel salia fixa volatilifentur & destillentur unà cum Vini phil. spiritu per alembicum.

7. Spiritum vini phil. non facile hisce salibus commisceri, sed per certos gradus; primò ex his extrahit Tincturam vel animam, id est, partes magis unctuosas, quæ postea utpote cæteris volatiliiores facillè destillantur in Tincturam volatilem, vel (phrasi Lulliana) in spiritum animatum; deinde Terra residua, eadem operâ jam fixata, volatilifatur iterum absorbendo dictum spiritum animatum per vices, & sublimatur in sal harmoniacum.

8. Salia harmoniaca hæc igni satis violento sublimari.

9. Salia hæc harmoniaca dici ob suæ mixtionis harmoniam, vel perfectionem. Sic habes, inquit Lullius, formalem mixtionem armoniacam omnium elementorum, quare non mireris, si eum salem Armoniacum appellamus. Nam sic vocatur propter ejus exaltatam & sublimatam proprietatem puram & primam materiam Naturæ. Libro Mercurior. pag. 155.

10. Sal Tartari volatile, sal volatile Absinthii, Cardui benedicti, &c. sal volatile com. (sal enixum dictum à Paracelso) rectè dici salia harmoniaca, Mercurios vegetabiles philosophicos, & Naturæ sulphura, &c.

11. Spiritum salis, nitri, vitrioli, aquam fortem cobobando unà cum spiritu vini phil. feri dulces.

VI. Genus